

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 294/2023-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíťa (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED] zastúpených URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa Mgr. Ivana Gašperca, LL.M., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 16 Co 97/2022-276 z 30. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. januára 2023 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na ľudskú dôstojnosť podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a podľa čl. 10 ods. 1 listiny a práva na rešpektovanie súkromia podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 Co 97/2022-276 z 30. septembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovatelia navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, zároveň žiadajú priznať finančné zadostučinenie vo výške 2 000 eur pre každého zo sťažovateľov.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia krajského súdu a ostatných pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Okresný súd Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v rámci prebiehajúceho sporu o ochranu osobnosti iniciovaného na základe žaloby sťažovateľov uznesením č. k. 65 C 20/2022-43 z 11. mája 2022 nariadil žalovanému [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), povinnosť stiahnuť článok s titulkom [REDAKOVANÉ] zverejnený 16. marca 2022 v elektronickej podobe na webovom portáli [REDAKOVANÉ] a odstrániť video, ktorého obsahom je rozhovor novinárky [REDAKOVANÉ] s premiérom [REDAKOVANÉ] s názvom [REDAKOVANÉ] zverejnené na webovom portáli [REDAKOVANÉ] 16. marca 2022, a to počnúc dňom nadobudnutia vykonateľnosti uznesenia až do doby právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

3. V žalobe o ochranu osobnosti sa sťažovatelia domáhali okrem odstránenia internetového článku a videa na portáli žalovaného aj písomného ospravedlnenia a priznania finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 eur pre každého z nich. Dôvodom podania žaloby a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bol obsah rozhovoru novinárky s premiérom zaznamenaný v článku a vo videu. Pri téme týkajúcej sa Slovenskej informačnej služby sa novinárka spýtala premiéra, či dôvodom, prečo spravodajská služba nebola schopná odhaliť vo svojom vnútri pôsobenie ruského agenta, nie je to, že [REDAKOVANÉ]. Predseda vlády odpovedal, že toto nevie povedať a netvrdil by to, pretože má rád potvrdené a jasné závery a nepotrebuje špekulovať a vytvárať nejaké vedľajšie príbehy. Za dôležité preto považuje, aby sa táto infiltrácia agenta do Slovenskej informačnej služby vyšetrila a zistilo sa, kde sa stala chyba.

4. Sťažovatelia tvrdenie novinárky považujú za nepravdivé, hanlivé a difamačné, prednesené ako fakt vytvárajúci dojem, že spravodajská služba sa venuje len záchrane svojho bývalého šéfa na úkor vlastnej zákonnej činnosti. Vyjadrením tohto nepravdivého a ironizujúceho tvrdenia došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti sťažovateľov, čo negatívne vplýva na ich osobnú a pracovnú sféru života a vo verejnosti vytvára negatívny obraz o rodine sťažovateľov, ktorá má zadávaním úloh spravodajskej službe zbaviť obvinenia sťažovateľa v prvom rade, ktorý je trestne stíhaný.

5. Okresný súd vyslovil, že sporný výrok novinárky je spôsobilý vzbudiť u čitateľov, resp. divákov zdanie, že sťažovatelia v prvom a druhom rade zneužívajú spravodajskú službu na osobné ciele, teda má difamačný charakter. Výrok novinárky je prednesený štýlom, ako by šlo o preukázaný fakt, o ktorom nie sú pochybnosti. Zneužívanie spravodajskej služby evokuje dojem zneužívania právomoci osôb pôsobiacich v tejto inštitúcii. Zneužitie právomoci verejného činiteľa je trestný čin, preto označenie niekoho, kto by takýto trestný čin mal spáchať, je zásahom do jeho osobnostných práv, pričom za tento trestný čin nebol nikto právoplatne odsúdený. Pravdivosť výroku novinárky nebola preukázaná a výrok je voľne dostupný, z čoho vyplynula potreba neodkladne upraviť pomery medzi stranami. Okresný súd videl nariadené opatrenie ako súladné s princípom primeranosti (proporcionality), identifikoval kolíziu práva sťažovateľov na ochranu osobnosti a práva žalovaného na informovanie verejnosti o verejných otázkach. Za hodnotnejšie uznal okresný súd právo sťažovateľov ako jednotlivcov, keďže ujma na ich osobných právach v dôsledku

šírenia difamačných informácií je závažnejšia ako ujma žalovaného spočívajúca v znemožnení informovať verejnosť. Nariadené neodkladné opatrenie nevytvorí nezvratný stav, v prípade úspechu žalovaného, tento môže predmetný rozhovor opätovne zverejniť.

6. Vo vzťahu k sťažovateľom v treťom až piatom rade okresný súd nevidel možnosť zásahu do ich osobných práv, pretože označenie [REDAKOVANÉ] sa v kontexte rozhovoru týkajúceho sa obrany a bezpečnosti štátu predbežne nejaví ako odkaz na tie osoby, ktoré z pozície svojej funkcie a postavenia nemajú žiaden vzťah k predmetnej téme rozhovoru.

7. Uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia napadol odvolaním žalovaný. Odvolanie proti nevyhovujúcej časti uznesenia okresného súdu podali sťažovatelia v treťom až piatom rade, argumentujúc, že pomenovanie [REDAKOVANÉ] sa viaže k nim ako verejne činným osobám a aj vo vzťahu k nim dochádza k porušeniu ich osobnostných práv.

8. Krajský súd napadnutým uznesením zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a návrh sťažovateľov v prvom a druhom rade zamietol, vo vzťahu k sťažovateľom v treťom až piatom rade uznesenie okresného súdu potvrdil. Podľa krajského súdu sťažovatelia žiadnym spôsobom nekonkretizovali, v čom má spočívať nevyhnutnosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Iba ich konštatovanie, že negatívnym ovplyvňovaním verejnej mienky dochádza aj k ovplyvňovaniu prebiehajúceho trestného konania vedeného proti sťažovateľovi v prvom rade, nie je postačujúce, navyše krajský súd upozornil, že orgány činné v trestnom konaní, ako aj prokurátori a sudcovia sú schopní pri výkone svojej práce selektovať informácie z verejne dostupných zdrojov a podstatou ich činnosti je aj schopnosť zachovať si nezávislosť. Sťažovatelia bližšie nezrejmiли ujmu, ktorú mali zverejnením, resp. ponechaním zverejnenia sporného konštatovania novinárky utrpieť, pre odvolací súd bolo irelevantným predložené stanovisko Slovenskej informačnej služby, ktorým táto dementovala výroky novinárky.

9. Ďalej odvolací súd poukázal na značnú zhodu výroku neodkladného opatrenia s prípadným výrokom o veci samej v prípade vyhovenia žaloby, čo nová právna úprava civilného procesu nezakazuje, ale je potrebné individuálne zhodnotiť, v akých prípadoch je táto zhoda možná a žiaduca. V tomto prípade podľa odvolacieho súdu je potrebné vykonať prísny test proporcionality a posúdiť *«akceptovateľnosť zásahu do práva na slobodu prejavu žalovaného v záujme ochrany osobnosti žalobcov; teda v konkrétnom prípade či obmedzenie práva žalovaného na slobodu prejavu zodpovedá zásade proporcionality; tým viac, ak sa jednalo o prejav novinárky [medzi stranami niet sporu, že podľa judikatúry štrasburského súdu majú novinári, resp. médiá nezastupiteľnú úlohu ako strážne psy demokracie („public watchdog“), ktorí sa významne podieľajú na formovaní verejnej mienky a stimulácii verejnej debaty o otázkach verejného záujmu], ktorého obmedzenie by eventuálne mohlo mať odradzujúci účinok (chilling effect) pre verejnú diskusiu pro futuro.»*. Takéto posúdenie nie je možné v procesných podmienkach konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd pripustil, že aj v rámci konania o ochranu osobnosti je možné nariadiť neodkladné opatrenie, a to v prípadoch, *„keď bude bez najmenších pochybností aj v podmienkach konania o nariadenie neodkladného opatrenia zjavné, že namietané výroky sú verbálnymi útokmi, nenávistné (zákerne), podnecujúce k násiliu alebo intolerancii (hate speech), ktorých cieľom je uraziť žalobcu (wanton denigration; Tuşalp v. Turecko, bod 48; Skalka v. Poland); a teda, že akékoľvek oneskorenie by žalobcovi spôsobilo ťažko napravitelnú majetkovú*

či nemajetkovú ujmu, t. j. namietané výroky by splňali podmienku bezprostrednej nevyhnutnosti okamžitého zásahu.“.

10. S ohľadom na to, že v tomto prípade okresný súd nariadil neodkladné opatrenie bez vykonania testu proporcionality, namietané výroky novinárky nie sú verbálnymi útokmi, nenávisťným či k násiliu podnecujúcim prejavom, odvolací súd neindikoval nevyhnutnosť okamžitého zásahu súdu.

11. K odvolaniu sťažovateľov v treťom až piatom rade krajský súd uviedol, že výklad súdu prvej inštancie spočíva síce v stručnom, ale v podmienkach zrýchleného konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia jasnom a výstižnom vysvetlení, prečo považoval tento návrh za nedôvodný.

II.

Argumentácia sťažovateľov

12. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia napadli sťažovatelia ústavnou sťažnosťou, v rámci ktorej namietané porušenie označených základných práv zdôvodňujú takto:

a) Odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, pretože reagoval iba na odvolanie podané žalovaným a s argumentáciou sťažovateľov sa vôbec nevysporiadal, čo zakladá porušenie princípu rovnosti strán konania.

b) Krajský súd nekonkretizoval, aké okolnosti mali sťažovatelia uviesť na preukázanie neodkladnosti úpravy pomerov, a neprimerane sprísnil podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého výrok je totožný s vecou samou, a to nad rámec zákona, ako aj rozhodovacej praxe. V tomto prípade obsah neodkladného opatrenia bol len sčasti totožný s navrhovaným výrokom o merite veci, sťažovatelia žiadali len dočasnú úpravu pomerov (do právoplatného skončenia konania), nešlo teda o konečnú úpravu pomerov, pričom práve podľa novej procesnej úpravy je možné nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

c) Potrebu neodkladnej úpravy pomerov sťažovatelia odvádzali od ďalších skutočností uvedených v žalobnom návrhu podanom spoločne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia aj z predloženého stanoviska Slovenskej informačnej služby, ktoré pre odvolací súd nebolo bez riadneho uvedenia dôvodov relevantným. Táto potreba vyplynula aj z kontextu trestného stíhania sťažovateľa v prvom rade, keďže aj príslušní sudcovia, prokurátori, resp. orgány činné v trestnom konaní „nie sú z objektívneho spoločenského života vymanení, ale sú jeho integrálnou súčasťou a zároveň percipientmi takýchto spoločenských mienok“.

d) Odvolací súd žiadnym spôsobom nereagoval na argumentáciu sťažovateľov v treťom až piatom rade uvedenú v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorou spochybnili záver okresného súdu o tom, že výrok novinárky sa nedotýkal aj týchto osôb z dôvodu, že sa profesionálne nevenujú témam obrany a bezpečnosti.

e) Na podporu svojej argumentácie o nedostatočne odôvodnenom, arbitrárnom a nepreskúmateľnom uznesení krajského súdu poukazujú na judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 191/2019, II. ÚS 203/2020, III. ÚS 169/2010, II. ÚS 45/2021, III. ÚS 314/2018, III. ÚS 147/2020).

f) Vzhľadom na mimoriadne intenzívny zásah do sťažovateľmi označených práv sa sťažovateľom javí ako primerané požadovať finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 eur pre každého z nich.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľov je tvrdené porušenie ich základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, základného práva na rovnosť účastníkov konania, ako aj základného práva na ľudskú dôstojnosť a práva na rešpektovanie súkromia napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým nebolo vyhovené ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v stiahnutí textu a videa, ktorých predmetom bol rozhovor novinárky s premiérom, a to z dôvodu, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s ich argumentáciou a arbitrárne posúdil podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením alebo zabezpečovacím opatrením, veľmi zdržanlivo, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (m. m. IV. ÚS 82/09). Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 65/2021, IV. ÚS 282/2019, IV. ÚS 330/2020).

15. Výnimočnosť zasahovania ústavného súdu do rozhodnutí o neodkladných opatreniach (predtým o predbežných opatreniach) neznamená, že tieto sú úplne mimo rámca ústavnoprávneho prieskumu ústavným súdom. Ak všeobecný súd ponechá bez povšimnutia niektorú z kľúčových otázok prípadu alebo sa ako odvolací súd bez riadneho zdôvodnenia odkloní od právnych či skutkových záverov súdu prvej inštancie, jeho postup vykazuje známky arbitrárnosti a svojvôle (I. ÚS 191/2019).

16. Ústavný súd stabilne judikuje, že v obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť, a ich namietané porušenie skúma spoločne (IV. ÚS 295/2020, IV. ÚS 348/2021, I. ÚS 60/2019, IV. ÚS 515/2011).

17. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že garancie obsiahnuté v čl. 6 dohovoru sa v konaniach o nariadení neodkladného opatrenia neuplatňujú absolútne, vo výnimočných prípadoch, napríklad keď účinnosť neodkladného opatrenia závisí od rýchleho rozhodovacieho procesu, nemusí byť možné okamžite splniť všetky požiadavky čl. 6 dohovoru.

18. V prvom rade je potrebné posúdiť, či sa neodkladné opatrenie týka civilnej zložky čl. 6 dohovoru, teda určiť, aké právo je pre sťažovateľa v hre. Druhým kritériom je posúdenie povahy, objektu a cieľa, ako aj dopadu na právo, ktoré je dotknuté. Vždy, ak je neodkladným opatrením

dotknuté základné právo, bez ohľadu na dĺžku nariadeného opatrenia článok 6 bude aplikovateľný (porov. Micallef proti Malte, rozsudok z 15. 10. 2009, ods. 84 – 85).

19. V prejednávanej veci z pohľadu sťažovateľov sa navrhované neodkladné opatrenie dotýka základného práva na ľudskú dôstojnosť a práva na rešpektovanie súkromia, teda ide o práva civilnej povahy pre účely čl. 6 dohovoru.

20. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje, či nárok, ktorý je predmetom konania vo veci samej, je aspoň pravdepodobný, ďalej sa vyhodnocuje potreba neodkladnej úpravy pomerov a napokon sa skúma, či žiadané opatrenie spĺňa princíp efektivity, ako aj proporcionality.

21. Z pohľadu ústavného súdu je záver krajského súdu o nepreukázaní potreby neodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu ústavne udržateľný.

22. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý je súčasťou podanej žaloby, vyplýva, že potrebu neodkladnej úpravy pomerov sťažovateľa odvádzali jednak zo samotného zverejnenia sporného výroku, ktorý označujú za nepravdivý, t. j. od existencie neoprávneného zásahu do ich osobnostných práv, ďalej od prebiehajúceho trestného stíhania sťažovateľa v prvom rade, ako aj zo stanoviska Slovenskej informačnej služby. Iný dôvod, pre ktorý je potrebné vykonať zásah ešte pred meritórnym rozhodnutím súdu, sťažovateľa neuvádzajú. K týmto dôvodom zaujal odvolací súd stanovisko, nemožno preto súhlasiť s názorom sťažovateľov, že by nejaký dôvod ostal opomenutý.

23. Podľa krajského súdu iba poukázanie na existenciu neoprávneného zásahu do ich osobnostných práv nie je dostatočným dôvodom, pre ktorý by mal súd okamžite obmedziť žalovaného, s čím sa stotožňuje aj ústavný súd. Argumentácia k potrebe neodkladnej úpravy pomerov by sa mala pohybovať v rovine popísania konkrétnej reálnej hrozby, resp. v existencii škodlivého následku, ktorý by bez dočasnej úpravy pomerov nastal, pričom možno uvažovať, že bez okamžitého zásahu by prípadné ďalšie súdne konanie už nemalo pre žalobcu žiaden zmysel, resp. by nastali následky pre žalobcu reparable len s veľkými ťažkosťami, prípadne vôbec. Úvaha krajského súdu, že tieto podmienky sú splnené napr. v prípade útočných, resp. nenávisťných a k násiliu podnecujúcich prejavov, je preto úplne racionálna a pochopiteľná.

24. Dôvod spočívajúci v možnom ovplyvnení výsledkov trestného konania vedeného proti sťažovateľovi v prvom rade nie je podložený konkrétnymi okolnosťami a ústavný súd súhlasí s krajským súdom, že pri výkone povolania sudcu, vyšetrovateľa, ako aj prokurátora sa vyžaduje schopnosť filtrácie získaných informácií, ako aj schopnosť vyhodnocovať váhu, hodnovernosť a pravdivosť prijímaných informácií.

25. K neprihliadnutiu odvolacieho súdu na stanovisko Slovenskej informačnej služby je potrebné uviesť, že z tohto stanoviska malo vyplývať dementovanie pravdivosti sporného výroku novinárky, čo ale nie je pre posúdenie existencie nutnosti okamžitého zásahu podstatným, ako to správne identifikoval aj krajský súd.

26. K namietanému nevysporiadaniu sa s argumentáciou sťažovateľov v treťom až piatom rade je potrebné uviesť, že z logiky veci vyplýva bezpredmetnosť osobitného vysporiadania sa s argumentom o dosahu sporného výroku aj na osoby sťažovateľov v treťom až piatom rade, ak k nariadeniu neodkladného opatrenia nedošlo z dôvodu nepreukázania potreby naliehavej úpravy

pomerov, čo je záver vzťahujúci sa na všetkých sťažovateľov. Je preto akceptovateľné aj s ohľadom na povahu konania o nariadenie neodkladného opatrenia, že krajský súd vyhodnotil túto časť len okrajovo, pretože z jeho uznesenia je zreteľné, z akých dôvodov nebolo možné návrhu sťažovateľov vyhovieť.

27. Ústavný súd nemôže súhlasiť s tvrdením o neprimeranom rozširovaní podmienok, ktorých splnenie je potrebné na nariadenie neodkladného opatrenia, resp. o nemožnosti jeho nariadenia z dôvodu identity žalobného petitu a petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Krajský súd nevyhlásil nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach ochrany osobnosti z dôvodu, že by kopirovali prípadné rozhodnutie o veci samej, ale vyslovil, že „*v záujme zabezpečenia prísneho, ale spravodlivého prieskumu (testu ústavnosti) dotknutých (kolidujúcich) práv strán sporu, bude takéto neodkladné opatrenie z povahy veci prípustné iba celkom výnimočne, keď bude bez najmenších pochybností aj v podmienkach konania o nariadenie neodkladného opatrenia zjavné, že namietané výroky sú verbálnymi útokmi, nenávisťné (zákerne), podnecujúce k násiliu alebo intolerancii (hate speech), ktorých cieľom je uraziť žalobcu (wanton denigration; Tuşalp v. Turecko, bod 48; Skalka v. Poland); a teda, že akékoľvek oneskorenie by žalobcovi spôsobilo ťažko napravitelnú majetkovú či nemajetkovú ujmu, t. j. namietané výroky by splňali podmienku bezprostrednej nevyhnutnosti okamžitého zásahu*“.

28. Citovaný záver sa dotýka práve otázky nevyhnutnosti okamžitého zásahu, ktorá podľa krajského súdu môže byť daná napr. pri určitých typoch výrokov majúcich hanlivý, resp. útočný charakter, resp. výrokov podnecujúcich k násiliu, nenávisti a intolerancii, čo nebol prípad prejednávanej veci.

29. Celkovo ústavný súd hodnotí odôvodnenie odvolacieho súdu ako logické a dostatočne odôvodnené, nezaznamenal ani žiadne arbitrárne závery a stotožňuje sa s potrebou hlbšieho skúmania, či došlo k zásahu do osobnostných práv sťažovateľov v dôsledku sporného výroku novinárky, rovnako je správnym predbežným zhodnotením, že tu proti sebe stojí právo na ochranu osobnosti sťažovateľov, k čomu ústavný súd dodáva, že ide o verejne činné osoby, ktoré z povahy výkonu svojej činnosti vo verejnom záujme majú zničiť vyššiu miery kritiky, ako to je v prípadoch bežných súkromných osôb, na druhej strane stojí právo na slobodu prejavu novinára, ktorý v podmienkach demokratickej spoločnosti má nezastupiteľnú úlohu pri informovaní verejnosti o otázkach spadajúcich do oblasti verejného záujmu (porov. II. ÚS 152/08 – ods. 31 a 32, IV. ÚS 448/2012, II. ÚS 692/2017), a preto je za daných skutkových okolností potrebné vykonať prísny test proporcionality, pre ktorý je vhodný priestor základného sporového konania.

30. Ústavný súd nezistil také pochybenia v napadnutom uznesení krajského súdu, aby bolo možné konštatovať porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, podľa čl. 37 ods. 3 listiny, ako aj v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru.

31. Aplikujúc už uvedené závery, nie je opodstatneným ani sťažovateľmi tvrdené porušenie základného práva na ľudskú dôstojnosť a práva na rešpektovanie súkromia z dôvodu nevydania neodkladného opatrenia, z pohľadu ústavného súdu možno súhlasiť so záverom odvolacieho súdu, že neboli splnené zákonné podmienky na okamžitý zásah súdu, pričom o otázke porušenia práv

na ochranu osobnosti sa naďalej vedie súdne konanie, napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím o veci samej, preto aj prípadné vyslovenie porušenia týchto práv by bolo predčasným.

32. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

33. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. júna 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu